

UTILIZAREA MOODLE PENTRU REALIZAREA UNUI AUXILIAR CURRICULAR

Profesor doctor Nora Codruța Curta, Liceul Tehnologic "Alexandru Borza"
Conf. Univ. Dr. Dan Andrei Sitar-Tăut, Universitatea "Babeș-Bolyai",
Facultatea de Științe Economice și Gestiunea Afacerilor,
Departamentul de Informatică Economică

Dezvoltat de ingineri I.T. care au cunoștințe pedagogice, Moodle este o *platformă de e-learning*. Lansat în august 2002, Moodle se găsește pe locul al 11-lea într-un clasament mondial al platformelor de învățare on-line, care reunește primele 100 de softuri complexe de acest tip. Aflat astăzi la versiunea 2.8.3+, Moodle are peste 1 milion de utilizatori înscriși pe pagina de web <http://moodle.org> și este disponibil în peste 70 de limbi, inclusiv în limba română. În lume există peste 49000 de site-uri Moodle, aflate în peste 210 țări.

Dar ce este Moodle? Denumirea provine din abrevierea termenilor din limba engleză: Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment, adică mediu de învățare modular și dinamic, orientat pe obiect.

Moodle este un *program Open-Source*, care poate fi folosit gratuit, fără ca utilizatorii să plătească vreo taxă de licență. Pe de altă parte, Moodle este un *sistem de administrare a învățării* (L.M.S.- Learning Management System, în lb. engleză). O altă clasificare încadrează Moodle în categoria *mediilor de învățare virtuale* (V.L.E. – Virtual Learning Environment, în lb. engleză).

În egală măsură, Moodle este un *sistem de management al conținuturilor* (C.M.S. – Content Management System, în lb. engleză).

Pentru a fi utilizat, Moodle trebuie instalat pe un server, astfel încât să poată fi accesat de la orice calculator conectat la internet.

Ca platformă de e-learning, Moodle este realizat din module, care le oferă utilizatorilor posibilități multiple de învățare, evaluare, colaborare și comunicare.

Fiind conceput pe baza principiului constructivismului social, scopul Moodle este să ofere un cadru de interacțiune pentru profesori și elevii sau studenții lor. Aceștia formează niște clase de utilizatori, fiecare având niveluri de permisiune și de acces diferite.

Principiul constructivismului social înseamnă că învățarea se realizează prin colaborare, folosind proiectele, respectiv sarcinile de lucru individuale și de grup.

Profesorul “construiește” materialul care trebuie învățat de elevi. La rândul lor, aceștia vor interacționa cu materialul de învățat și vor efectua anumite activități pentru a-l învăța. Elevii formează o *comunitate de învățare*, deoarece trebuie să înțeleagă ceea ce au de făcut, să le explice celorlalți și să lucreze împreună pentru rezolvarea sarcinilor și realizarea proiectelor. Colaborarea este facilitată de instrumentele de comunicare cu care este dotată platforma Moodle.

Un curs realizat pe o platformă de e-learning de acest tip are o interfață prietenoasă cu utilizatorul, ceea ce îl face să fie atractiv, chiar dacă conținutul este anost și deloc interesant.

Principalul dezavantaj al utilizării unei platforme de e-learning (inclusiv Moodle) este timpul necesar pentru crearea și implementarea cursului. Dezavantajul este diminuat considerabil de faptul că acest curs poate fi utilizat și actualizat ori de câte ori este nevoie.

Cursul poate fi parcurs de elevi și alți utilizatori interesați când, unde și cum doresc, deoarece este accesibil oricând și oriunde, chiar și în afara clasei, cu condiția ca acesta să fie instalat pe un server.

Există mai multe categorii de utilizatori ai platformei Moodle, și deci ai cursurilor-administrator, manager, creator de curs, profesor, profesor fără drept de editare, elev sau student, vizitator. Fiecare dintre aceste categorii are anumite drepturi, de la accesul deplin pe platformă și până la vizualizarea unor conținuturi.

Utilizarea Moodle în activitatea didactică presupune o modificare de paradigmă, prin trecerea de la clasa reală la clasa virtuală, respectiv de la învățarea tradițională la învățarea asistată de calculator (sau e-learning). În ceea ce privește trecerea de la învățarea tradițională la învățarea asistată de calculator, este important de subliniat faptul că se mențin principiile didactice cunoscute, doar că acestea sunt particularizate la e-learning.

Utilizarea Moodle este adesea însoțită de utilizarea clasei virtuale. Modelul clasei virtuale nu mai este demult timp o idee revoluționară, datorită faptului că internetul oferă posibilitatea de a copia și a modela realitatea în variante diferite.

Clasa virtuală este o clasă creată în spațiul virtual, la care participă profesori și elevi, și în care se întâmplă cam tot ceea ce se întâmplă în mod normal și obișnuit într-o clasă reală: profesorul predă lecții, elevii dau teste și răspund întrebărilor puse de profesor, acesta dă note pentru răspunsurile primite de la elevi și/sau pentru temele rezolvate de aceștia, le dă teme elevilor, aceștia cer explicații profesorului, etc.

Scopul creării clasei virtuale este acela de a-i instrui pe elevi nu numai în cadrul școlii, ci și în afara ei, ajutându-i să asimileze cât mai repede noile cunoștințe. În acest fel, profesorul își poate continua activitatea didactică și în afara orelor de la școală.

Clasa virtuală are mai multe avantaje imediate, și anume:

- Proximitatea, deoarece elevii nu trebuie să meargă la școală, nu trebuie închiriate sau întreținute sălile de curs;
- Softurile care permit crearea clasei virtuale costă puțin sau sunt gratuite, fiind ușor de utilizat;
- Bugetul necesar pentru pregătirea elevilor se reduce semnificativ;
- Permite interacțiunea în timp real prin intermediul vocii, al textului și al imaginii;
- Transmiterea informațiilor este un proces bilateral, datorită interacțiunii reale dintre profesor și elevi;
- Se pot folosi mijloace variate de instruire și testare, ca de exemplu prezentări, filme, grafice, texte, imagini, jocuri interactive;
- Facilitează comunicarea și învățarea prin implicare;
- Informațiile sunt accesate într-o perioadă mai scurtă de timp;
- Încurajează folosirea tehnologiilor informației și comunicării.

Materialele didactice utilizate în clasa virtuală s-au îndepărtat de clasicul model al textului tipărit pe hârtie, în favoarea combinațiilor de materiale audio-video, și anume:

- Materiale înregistrate, cum ar fi prezentări, videoclipuri, animații, tutoriale multimedia;
- Transmisii în direct de videoconferințe, webinarii, emisiuni radio.

Într-o clasă virtuală vor exista întotdeauna două categorii de utilizatori, fiecare cu rolul și responsabilitățile lui: profesorul (sau tutorele) și elevii (sau cursanții). *Profesorul* este cel care conduce sesiunea virtuală curentă și efectuează următoarele activități: înregistrează elevii, creează sesiunile de învățare, modifică sau șterge înregistrările curente, conduce prezentarea on-line, controlează activitățile educaționale care au loc în clasa virtuală, explică diferite concepte, propune și aplică testele de evaluare.

Elevii au un rol activ în sesiunea de învățare și efectuează, la rândul lor, alte activități: urmăresc prezentarea făcută de profesor sub diferite forme, ca de exemplu Power Point, tutoriale, comunică prin intermediul mesajelor cu ceilalți elevi și cu profesorul, răspund întrebărilor care li se pun, descarcă fișiere multi-media, participă la videoconferințe, etc.

Exemplu de bună practică- Implementarea platformei de e-learning Moodle în mediul preuniversitar oferă următoarele facilități:

- Postarea lecțiilor, a temelor și a bibliografiei;
- Evaluarea și autoevaluarea cunoștințelor;
- Crearea unor clase virtuale în cadrul școlii, dar și între școli;
 - Organizarea de concursuri;
 - Cursuri comune în clasa virtuală;
 - Comunicarea între utilizatori;
 - Dezvoltarea unor proiecte între școli;
 - Verificarea originalității proiectelor încărcate.

Elaborarea unui curs de către profesor folosind platforma Moodle are mai multe avantaje:

- Ține seama de particularitățile grupului-țintă;
- Conținutul poate fi adaptat nevoilor grupului, respectând curriculum-ul;
- Accentul se pune pe activitățile care presupun efectuarea unor schimburi de idei și construirea de noi cunoștințe;
- Se poate realiza o copie de siguranță, care permite inserarea sau restaurarea cursului într-un alt loc de pe platformă sau chiar pe o altă platformă de e-learning;
- Informațiile sunt organizate ierarhic;
- Accesul utilizatorilor este controlat și securizat, prin intermediul numelui de utilizator și al parolei;
- Structura unui curs cuprinde teme, lecții și unități de învățare;
- Activitățile și resursele cursului sunt bogate, variate și atractive (există o bază de date, chestionare, glosar, jocuri, cărți, etc) ;
- Există modalități variate de elaborare a testelor, ceea ce permite o evaluare obiectivă și în timp real, testele fiind corectate automat ;
- Permite monitorizarea activității elevilor, folosind rapoartele de activitate ;
- Pot fi integrate softuri specifice pentru predarea anumitor discipline, ca de exemplu matematică, fizică, chimie ;
- Elevii nu pot modifica conținutul sau structura materialelor cursului ;
- Se stochează informațiile referitoare la performanțele elevilor, care pot fi analizate de profesor.

Folosind platforma Moodle, am creat un curs pentru modulul “Dezvoltare durabilă în turism” (clasa a XII-a), care poate fi utilizat ca auxiliar curricular.

Cursul este de tip săptămânal, fiind conceput pe durata a cinci săptămâni. Structura cursului cuprinde următoarele elemente: o știre, un eveniment, un dosar cu documente în format Word pentru prima săptămână de curs, două legături (link-uri) web

pentru cea de-a doua săptămână de curs, o pagină de web pentru cea de-a treia săptămână de curs, o temă pentru elevi și un forum de discuții pentru utilizatori, pentru cea de-a patra săptămână de curs, un test-grilă, prevăzut pentru ultima săptămână de curs.

Dosarul cu documente în format Word conține studii de caz, necesare pentru aprofundarea cunoștințelor teoretice dobândite în timpul cursului. Cele două link-uri pot fi folosite pentru a afla informații suplimentare, utile pentru efectuarea unor activități practice, ca de exemplu o vizită didactică la Centrul de Informare turistică al Primăriei Cluj-Napoca.

Testul-grilă are următoarele caracteristici:

- Are trei întrebări, fiecare întrebare având trei variante de răspuns;
- Variantele de răspuns sunt diferite: 100% corectă (una dintre ele), 50% corectă (o alta) și ultima este incorectă;
- Feed-back-ul este dependent de răspuns;
- Timpul de lucru este de 5 minute;
- Testul trebuie rezolvat dintr-o singură încercare;
- Nu are limită de expirare.

Pentru acest curs, pe platforma Moodle am înscris următoarele categorii de utilizatori: administrator, profesor și elevi. Aceștia (elevii) au accesat toate resursele cursului și au efectuat toate activitățile. Profesorul a dat feed-back activităților realizate de elevi, iar apoi a afișat catalogul de note. Am realizat și o copie de siguranță pentru cursul creat.

Referințe bibliografice:

1. Sitar-Tăut, D.A. (coord.)- "T.I.C. destinat cadrelor didactice care predau discipline economice- nivel intermediar", proiect POSDRU/87/1.3/S/63908 "Perfecționarea cadrelor didactice din învățământul liceal, care predau discipline economice", Universitatea "Babeș-Bolyai" Cluj-Napoca, Facultatea de Științe Economice și Gestiunea Afacerilor, 2013
2. Avramescu, A. N.- "Platforma educațională Moodle, un succes în e-learning", disponibil la adresa www.elearning.ro/platforma-educationala-moodle-un-succes-in-e-learning, 9 ianuarie 2014
3. Avramescu, A. N.- "Principiile didactice aplicate în e-learning", Conferința Moodle Moot România, Cluj-Napoca, 18-23 august 2014

4. ***- "Platforme educaționale on-line. Moodle (partea I)", accesibilă la adresa [www.cppi.ro./cursuri/ info/Curs 1 Moodle.pdf](http://www.cppi.ro./cursuri/info/Curs_1_Moodle.pdf)
5. ***- "Clasa virtuală", publicat la 29 septembrie 2010, disponibil la adresa www.portalhr.ro/clasa-virtuala
6. ***- "Tehnologii și instrumente avansate de comunicare T.I.C. în procesul educațional", disponibil la adresa mihai.cm.upt.ro/Proiecte/Didatec/Cap6.3.pdf
7. ***- "Modulul de clase virtuale", publicat la 23 iulie 2008, disponibil la adresa www.experior.ro/Blog/Articol/84